

[Boligministeren.]

Jeg vil rigtig nok også pege på, at skal vi løse dette problem på en for de udsanerede erhvervsdrivende tilfredsstillende måde, kommer det til at koste mange penge. Men det er nok rigtigt, at de nuværende regler trænger til, at vi i hvert fald får set på, om vi har muligheder for og penge til at foretage visse ændringer.

Spørgsmålet om bevarende sanering eller totalsanering var hr. Guldberg inde på, og der var også fra andre af ordførerne nogle bemærkninger hertil.

Det er vel et af de meget store problemer i saneringen, at vi oftest får voldsomme reaktioner fra beboerne i de områder, som skal saneres. Der må være klare afvejn timer imellem boligstandard og tilhørsforholdet til miljøet. Her skal vi nu se i øjnene, at de bevarende saneringer i reglen er væsentligt dyrere end de totalt sanerende. Jeg har set den rapport, som vi i boligministeriet selv har støttet udgivelsen af. Men jeg vil ikke lægge navn til de konklusioner — for jeg er absolut ikke enig i dem — som de pågældende forfattere kommer til. Vore erfaringer er, at man meget ofte kommer ud for udgifter i bevarende saneringer, der er op imod dobbelt så store, som når det er totalsanering, og derfor skal vi overveje bygningens værdi, hvis vi går ind i så store økonomiske forpligtelser for at bevare disse huse.

Det andet er så det miljømæssige. Der kan være kvarterer og miljøer, som vi absolut ønsker at bevare og ofre det på, som er nødvendigt for at bevare dem.

Jeg har gået og tænkt på, om nogle af disse miljøer ville være egnede og måske økonomisk forsvarligt kunne bevares, hvis det ikke var til familieboliger, de skulle bevares, men til boliger for enlige, unge eller ældre, der ikke har de miljømæssige krav til omgivelserne, som familier med børn har. Jeg tror, vi kunne komme noget længere frem og måske nå at sanere flere af de helt udtjente huse ved at få denne betragtning med ind i billedet. Hele miljøproblemet i disse saneringsområder kunne måske også tages med i betragtningerne om den langsigtede boligløsning. Jeg tænker her på spørgsmålet om den ældre boligmasses økonomiske bæredygtighed, når det gælder om at skabe nogle bedre miljøer i de områder, der her er tale om.

Der er en del, vi skal se på i udvalget, og vi er villige til at komme med alle oplysninger. Jeg skal prøve, om vi kan få fat i den vesttyske lovgivning, så vi kan se, om der er noget her, vi kan lære af. Jeg vil endnu en gang takke for tilsagnet om et godt udvalgsarbejde, og vi skal gøre vort til, at oplysningerne kommer hurtigst muligt.

Guldberg: Jeg tager lige ordet igen, fordi jeg gerne ville takke ministeren for den imødekommenhed, der lå i ministerens svar. Jeg noterede mig, at også hr. Arne Larsen i høj grad havde fornemmelsen af, at der er noget, vi må tage op. Nu hængte jeg mine bemærkninger op på ejerlavssaneringer, fordi det er det, der foreligger. Men jeg går ud fra, at vi alligevel kan drøfte det andet i udvalget, det har en vis forbindelse med dette.

Jeg tror, det er meget væsentligt for os, hvis vi skal skabe en vis udvikling i og en vis forståelse for disse ting, at tage problemet op om, i hvor høj grad man kan skifte vægten mere over på bevarelsessynspunktet, f. eks. ud fra det synspunkt, ministeren brugte om, at det kan være, at man efterhånden gradvis og på en forholdsvis nem og frivillig måde kan få bestemte beboertyper ind og derved bevare sådanne områder, som måske er uoverkommeligt vanskelige at bygge op til den standard, som vi finder acceptabel for en familie med en del børn.

Når jeg rejste spørgsmålet, er det, fordi jeg har fornemmelsen af, at det er meget, meget vanskeligt at lave noget, som bliver tilfredsstillende og bagefter føles tilfredsstillende, efter det, jeg kalder bulldozermetoden. Vi har set det forsøgt mange steder; i mange andre storbyer har man prøvet det. Det gælder både storsaneringer og på en måde også de store trafik anlæg, når man skal foretage de meget store indgreb i byerne. Jeg har efterhånden set det mange steder, men jeg har meget sjældent set det lykkes. Det eneste virkelig store og kontante, plejer jeg at sige om den slags ting, er, at der kun er fire virkelig effektive metoder, hvis man virkelig vil lave om på en by.

I nedadtrappet rækkefølge kan man bruge bombardementer, man kan bruge jordskælv, man kan bruge verdensudstillinger, og man kan bruge olympiader, og så er